

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla vuosina 2026-2031

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö esittää, että valtioneuvosto antaisi kalastuslain (379/2015) 59 §:n 1 momentin nojalla asetuksen, jolla kiellettäisiin saimaannorpan keskeisillä elinalueilla norpalle kaikkein vaarallisimpien kalanpyydysten ja kalastustapojen käyttö.

Esityksen keskeisenä ehdotuksena olisi rajoittaa ympärivuotisesti saimaannorpan keskeisillä elinalueilla sellaisten pyydysten ja kalastustapojen käyttöä, jotka ovat tutkimus- ja seurantatulosten perusteella erityisen haitallisia saimaannorpille. Lisäksi esitetyllä valtioneuvoston asetuksella kiellettäisiin verkkokalastus Saimaalla saimaannorpan poikasten keskeisillä liikkumisalueilla vuosittain 15.4.–30.6. välisenä aikana. Muikkuverkkojen kohdalla edellä mainittu kieltoaika päättyisi 21.6.

Tausta

Saimaannorppa (*Pusa hispida saimensis*) on kotoperäinen norpan alalaji, jota esiintyy vain Suomessa. Saimaannorppa on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Saimaannorppaa suojellaan ympäristöministeriön johdolla laaditun saimaannorpan suojelun strategian ja toimenpidesuunnitelman periaatteiden mukaisesti. Saimaannorppakanta on kasvanut 2000-luvulla noin 240 yksilöstä noin 530 yksilöön.

Voimassa oleva valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla päättyy 14.4.2026.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena olisi turvata saimaannorppakannan kasvu lajin suojelustrategian mukaisesti ja edistää lajin suotuisan suojelutason saavuttamista. Samalla pyrittäisiin kuitenkin mahdollistamaan sekä vapaa-ajankalastuksen että kaupallisen kalastuksen jatkuminen Saimaalla.

Asetuksen verkkokalastuskiellon tavoitteena olisi erityisesti varmistaa kuuttien selviytymisen kannalta mahdollisimman turvalliset elinolosuhteet niiden ensimmäisten elinkuukausien aikana sekä edistää saimaannorpan selviytymistä lajina ja sen kannan säilyttämistä elinkykyisenä. Muiden pyydysrajoitusten tavoitteena olisi kieltää norpalle kaikkein vaarallisimpien pyydysten käyttö, jotta erityisesti lisääntymiskykyiset naaraat saataisiin suojeltua sivusaaliskuoilleisuudelta. Lajisuojausintressiä turvaamalla voitaisiin myös varmistaa luontodirektiivin määräysten toteuttaminen.

Esityksellä pyritäisiin kuitenkin samalla mahdollistamaan ympärivuotiset edellytykset sekä kaupallisen kalastuksen että vapaa-ajankalastuksen harjoittamiseen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon. Lausunnon voi lähettää vielä toiselle henkilölle hyväksyttäväksi ennen sen julkaisemista palvelussa.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/4037/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.mmm@gov.fi tai postitse osoitteeseen maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/4037/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus MMM005:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausuntoaika on 18.2. - 20.3.2026.

Valmistelijat

Neuvotteleva virkamies Roni Selén

Liitteet:

[VNa 2026 - Saimaannorppa.docx](#) - Asetusluonnos

[Asetusalue 2026 liitekartat.pdf](#) - Karttaliite (asetusalue)

[Muistio saimaannorppa-asetus.docx](#) - Muistio

Jakelu:

Enonkosken kunta
Eteläisen Saimaan kalatalousalue
Etelä-Karjalan kalatalouskeskus
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Savon kalatalouskeskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Haukiveden kalatalousalue
Heinäveden kunta
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun kaupunki
Joroisten kunta
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Kalatalouden Keskusliitto
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Kiteen kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Liperin kunta
Luonnonvarakeskus
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK
Metsähallitus
Mikkeli-Luonteri kalatalousalue
Natur och Miljö
Oikeusministeriö
Pohjois-Karjalan kalatalouskeskus
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Puumalan kalatalousalue
Puumalan kunta
Rantasalmen kunta
Ruokolahden kunta
Rääkkylän kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Sisä-Suomen elinvoimakeskus

Sulkavan kunta
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen sisävesiammattikalastajien liitto
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Suomen ympäristökeskus
Taipalsaaren kunta
Varkauden kaupunki
Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue
WWF Suomi
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kirjavainen Eija
Maa- ja metsätalousministeriö

Selén Roni
Maa- ja metsätalousministeriö